

מבחן פנימי בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז – מידע והמלצות

משנת תשע"ה מבחן החמ"ד בתורה (ספר דברים) מועבר לתלמידי כיתות ו בכל בתי הספר של החינוך הממלכתי-דתי, והוא נערך רק במתכונת פנימית.

המבחן נועד לבדוק עד כמה תלמידים העומדים לפני סיום בית הספר היסודי בחינוך הממלכתי-דתי, שולטים בתכנים בתורה ויש להם מיומנויות בתחום ידע זה. הנושאים הנבדקים במבחן (פרשות דברים – כי תצא עד פרק כ"ב) נלמדים בשיעורי תורה בכיתה ו במהלך המחצית הראשונה של שנת הלימודים.

המבחן פותח לפי תכנית הלימודים המעודכנת ולפי הדרישות שהגדירו מובילי תחום הדעת במשרד החינוך. אפשר למצוא את מפרט המבחן באתר האינטרנט של ראמ"ה בלשונית "הערכה בית ספרית", בנושא 'מבחני החמ"ד'. מומלץ שצוות ההוראה של תחום הדעת בבית הספר יעיין בשאלות המבחן, יכיר אותן ואת הזיקה שלהן לתכנית הלימודים ולנלמד בכיתה, כל זאת עוד לפני שיועבר המבחן לתלמידים.

להלן עקרונות המבחן הפנימי:

- העברת המבחן לתלמידים, בדיקתו וניתוח תוצאותיו ייערכו על ידי צוות בית הספר.
 - המבחן הוא כלי הערכה הנוסף על כלי הערכה אחרים שבית הספר משתמש בהם במהלך שנת הלימודים. תוצאות המבחן ומידע ממקורות נוספים יוכלו לשמש את בית הספר כדי לגבש תהליכים של קבלת החלטות ולתכנן את ההוראה ואת הלמידה בנושאי הלימוד הנבדקים.
 - הערכה פנים-בית ספרית מהותית מתרחשת אם צוות בית הספר תופס אותה כחלק בלתי נפרד משיפור ומפיתוח מקצועי ולא ככלי בקרה על עבודתו. לכן ישמשו ציוני המבחן **אך ורק** את הנהלת בית הספר ואת צוותו. ציוני המבחן יישארו בידי בית הספר, והוא **אינו** נדרש לדווח על הציונים לגורם חיצוני כל שהוא.
 - מומלץ כי המורה הממלא את תפקיד רכז ההערכה בבית הספר יסייע לצוותי ההוראה להפיק את מיטב התועלת מהמבחן, לנתח את תשובות התלמידים, לתת פרשנות לתשובות אלה, להסיק מסקנות הנוגעות לתהליכי ההוראה והלמידה בבית הספר ולתכנן דרכי פעולה.
 - מומלץ כי צוות ההוראה בבית הספר יערוך ניתוח איכותני של תשובות התלמידים (נוסף על הניתוח הכמותי הנערך באמצעות חישוב הציונים) לפי המחווה של המבחן, ובייחוד חשוב לזהות דפוסים שכיחים של תשובות שגויות. זאת הזדמנות ללמידה משותפת של צוותים מתחומים שונים בבית הספר, והיא עשויה לתרום במידה רבה לשיפור תהליכי ההוראה והלמידה ולהערכה של תלמידים ושל מורים בבית הספר.
 - חשוב להחזיר לתלמידים את מחברות המבחן ולתת להם משוב אינטגרטיבי ומחזק. כדאי לשים דגש על נקודות החוזק ועל נקודות התורפה ולהמליץ על דרכים לשיפור.
 - ראמ"ה תעמיד לרשות בתי הספר כלי עזר (מבוססי "אקסל") כדי לסייע לחשב את הציונים ולקבל נתונים על ההישגים של תלמידי הכיתה ושל תלמידי השכבה. כלים אלה יפורסמו באתר האינטרנט של ראמ"ה כמה ימים לאחר מועד העברת המבחן.
- להלן סוגי כלי העזר שיפורסמו:
- כלי עזר כיתתי – הכלי נועד לחשב את הציונים של תלמידי הכיתה במבחן, והוא מספק נתונים בנוגע להישגי הכיתה במבחן.
 - כלי עזר שכבתי – הכלי נועד לחשב את ההישגים של תלמידי השכבה במבחן, והוא מספק נתונים בנוגע להישגיהם בשכבה ומאפשר להשוות בין ההישגים בכיתות מקבילות.

1345

- יש להיערך לבחינת תלמידים עם צרכים מיוחדים: רצוי לספק לתלמידים אלה את התנאים שהם רגילים להם בבית הספר במשך השנה. יש להכין מראש אמצעי בחינה ייחודיים (למשל מחברות מבחן מוגדלות לתלמידים עם קשיי ראייה). מומלץ להקצות כיתה נפרדת וכוח אדם לפי הצורך ולידע את התלמידים הזכאים על ההתאמות שיקבלו (למשל שכתוב תשובות המבחן, הפסקות, חלוקת המבחן למקטעים והקראה).

מועד המבחן ומתכונת העברתו

להלן ההנחיות הנוגעות למועד המבחן ולמתכונת העברתו:

- מומלץ לקיים את המבחן ביום שלישי, כ"ה בשבט תשע"ז, 21 בפברואר 2017 (אין לקיים את המבחן לפני תאריך זה). בית הספר רשאי לדחות את מועד המבחן למועד אחר, אך יש להביא בחשבון את האפשרות של חשיפה מוקדמת של המבחן לתלמידים.
- במבחן שלושה חלקים:
 - חלק א – ושיננתם לבניך (ידיעת פסוקים בעל-פה, ידיעת סדר הפרשות, כתב רש"י)
 - חלק ב – התורה ומשמעותה
 - חלק ג – פירושי רש"י לתורה.
- בחלק א אסור להשתמש באמצעי עזר כל שהוא. בחלק ב ובחלק ג מותר להשתמש בחומש דברים ובפירוש רש"י. חשוב ליידע את התלמידים מבעוד מועד בנוגע לשימוש באמצעי עזר.
- מהלך המבחן: תחילה יש לתת לתלמידים את חלק א. חלק זה אינו מופיע בתוך מחברת המבחן אלא מודפס בדף נפרד. הזמן המוקצב לחלק זה הוא כעשר דקות, ואסור להשתמש באמצעי עזר כל שהוא. לאחר שענו התלמידים על השאלות שבחלק א, יש לקחת מהם את חלק א ולחלק להם את מחברות המבחן שבהן חלק ב וחלק ג. הזמן המוקצב לחלקים אלה הוא 80 דקות, ואפשר להשתמש בחומש דברים ובפירוש רש"י.
- המבחן יימשך 90 דקות כדי שהתלמידים יוכלו להשיב על כל השאלות בנינוחות. תלמידים שידקדקו להארכת זמן כדי להשלים את המבחן, יוכלו לקבלה לפי החלטת בית הספר.
- ההחלטה אם להעביר את המבחן ברצף או שלא ברצף (הפסקה בין חלקי המבחן) תיקבע על ידי בית הספר.
- אמצעי קשר: בשאלות הנוגעות לתוכן המבחן ולקשר שלו לתכנית הלימודים יש לפנות למפמ"ר ולנציגיו. בנושאים אחרים אפשר לשלוח דואר אלקטרוני למשרדי ראמ"ה לכתובת זו: rama@education.gov.il.

מחונן למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

הנחיות כלליות לבודקים

- * בכל שאלות המבחן – אם לא כתב התלמיד תשובה או לא סימן תשובה, יש לתת לו ציון 0.
- * בפריטים הפתוחים (בניית תשובה) יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחונן. אם כתב התלמיד יותר ממספר התשובות הנדרש, יש לבדוק רק את התשובות הנדרשות לפי סדר כתיבתן.
- * בשאלות שבהן התלמיד מתבקש לכתוב את התשובה בלשונו, אין לתת נקודות על ציטוט מהכתוב.
- * בפריטים מסוג רב-בררה (ר"ב) – אם סימן התלמיד יותר מתשובה אחת, יש לתת לו ציון 0.
- * סימנים במחונן – () – תוספת לתשובה נכונה שאינה חובה (התלמיד אינו חייב לכתוב אותה).
לאן כגם יד – דוגמה לתשובה אפשרית בלשון התלמיד.

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
חלק א – ושיננתם לבניך			
1	פתוח	להלן ארבעת הפסוקים וכל המילים החסרות בהם (המילים החסרות מודגשות): א. "וְעֲשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי ה' לְמַעַן יִיטֵב לְךָ וּבִאתָ וְגִרְשִׁתָּ אֶת הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם." (פרק ו', פסוק י"ח) ב. "כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מְבִיאָךְ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֵינֹת וְתֵהֱמֹת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְקָרָה." (פרק ח', פסוק ז') ג. "אֶרֶץ חֹטָה וְשֹׁעֲרָה וּגְפֹן וְתֵאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שָׁמֶן וְדִבְשָׁ." (פרק ח', פסוק ח') ד. "בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁמְצוּ קִרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמֹת." (פרק י"ד, פסוק א')	7-0
		הניקוד: השלמה של כל מילה חסרה במקום הנכון מזכה בחצי נקודה. אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב הומופוניות (החלפת אותיות בעלות אותו צליל) ועל הוספה או השמטה של ה' הידיעה, של ו' החיבור ושל אותיות השימוש ב', מ', ל'.	
2	פתוח	להלן שמות הפרשות בספר דברים לפי סדר הופעתן (שמותיהן של שש הפרשות החסרות מודגשים): דברים, ואתחנן, עקב, ראה, שופטים, כי תצא, כי תבוא, ניצבים, וילך, האזינו, וזאת הברכה הניקוד: השלמה של כל פרשה חסרה במקום הנכון מזכה בחצי נקודה.	3-0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
3	פתוח	הערה: שאלה 3 מופיעה בחלק א ("ושיננתם לבניך"), אבל היא שייכת לשאלות של חלק ג ("פירושי רש"י לתורה"). לכן הניקוד שלה יתווסף לשאלות שבחלק ג. להלן הקטע מפירוש רש"י בכתב רגיל: וכי תעלה על דעתך שישראל נותצין את המזבחות אלא שלא תעשו כמעשיהם ויגרמו עוונותיכם למקדש אבותיכם שיחרב הניקוד: 4 = הקטע כתוב בכתב רגיל ללא שגיאות. 3 = יש שגיאה באות אחת. 2 = יש שגיאה בשתי אותיות. 1 = יש שגיאה בשלוש אותיות או בארבע אותיות. 0 = יש שגיאה בחמש אותיות או יותר מכך. הערות: 1. שגיאה חוזרת באותה אות תיחשב שגיאה אחת. 2. השמטת אות או הוספת אות ייחשבו שגיאות.	4-0

מחונן למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
חלק ב – התורה ומשמעותה			
1	פתוח	א. 3 = בעבר הירדן (המזרחי) או ב(ארץ) (ערבות) מואב 0 = כל תשובה אחרת, לרבות ציטוט של כל פסוק א' או תשובה נכונה שיש בה תוספת שגויה, לדוגמה: – בלעזר פירדן אבאדבר בלעזר	3, 0
	פתוח	ב. 2 = יציאת מצרים 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
	ר"ב	ג. 3 = התשובה הנכונה: (1) א' בשבט 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
2	פתוח	א. 3 = ראובן, גד וחצי (שבט) מנשה 1 = תשובה שיש בה שני שבטים מהשבטים שלעיל או שלושת השבטים שלעיל ללא המילה "חצי" בתשובה "שבט מנשה". 0 = כל תשובה אחרת	3, 1, 0
	פתוח	ב. 3 = לעבור חלוצים לפני העם (עד סיום כיבוש הארץ) או לעזור בכיבוש הנחלות של שאר השבטים או לעזור קודם כול בכיבוש הארץ, לדוגמה: – אפוא חלוצים קד סיום חלוצים. – אפוא חלוצים חלוצים בכיבוש הארץ. – אפוא חלוצים במלחמה. – אפוא חלוצים אפוא חלוצים. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
3	פתוח	א. 2 = ואתחנן הערה: תתקבל גם התשובה "התחננתי". 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
	פתוח	ב. 3 = תשובה העוסקת בבקשה של משה להיכנס לארץ ישראל (ולראות אותה), לדוגמה: – משה מנאף אפי שפא וצבא אפיקנס לארץ. – שיבא לארץ ישראל. – שפא וצבא אפיקנס לארץ. 0 = תשובה העוסקת רק ברצון של משה לראות את הארץ או כל תשובה אחרת, לדוגמה: – אפיקנס נא (התשובה אינה כתובה בלשון התלמיד).	3, 0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
4	פתוח	א. 2 = תשובה שבה פירוש המילה "תישא" הוא במובן של "לומר", "להישבע", "להגיד", "ופירוש המילה "לשווא" הוא במובן של "לחנם", "שלא לצורך", "סתם", "ללא סיבה", "שלא בתוך פסוק". הערה: תתקבל גם תשובה שבה התלמיד פירש רק את המילה "תישא". לדוגמה: - אסור אפישלכ סגם. - אסור אפזכיר אג שם פי סגם. - לא גזיד אג שם פי אלא סיבה. - אסור אפישלכ שבלאג שקר. - לא גישלכ אשלא. - לא לאור אג שם ש פי אשלא. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - לא גלאור אג שם פי בכלאנפ.	2, 0
	פתוח	ב. 2 = תשובה שבה פירוש הביטוי הוא במובן של "לא יסלח", לדוגמה: - לא ימחל. - לא יולגר. - לא ימחק אג פלכרה. - לא גפיה א כפרה. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
5	פתוח	א. 4 = תשובה שארבע מהמצוות (בפרשת שמע) שלהלן כתובות בה בלשון התלמיד: אמונה בה', אהבת ה', קריאת שמע, לימוד תורה, הוראת תורה, הנחת תפילין של יד, הנחת תפילין של ראש, קביעת מזוזה. 3 = תשובה שכתובות בה שלוש מהמצוות שלעיל. 2 = תשובה שכתובות בה שתיים מהמצוות שלעיל. 1 = תשובה שכתובה בה אחת המצוות שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - אפקטיב אפי אלא אפקט בא.	4-0
	פתוח	ב. 3 = תשובה העוסקת בהבעת אמונה בה' או בקבלת כל מעשיו של ה' באהבה או בקידוש השם, לדוגמה: - אפכא פי - פפסוק פכא אלאר שאנחא מאמניא כפי. - כה מפתא שפלא סאך קי פי. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - פי שמוך גמיד אג פלם אקזר א	3, 0
6	פתוח	א. 2 = תשובה העוסקת בחשש של עם ישראל שלא יוכל לכבוש את הארץ המובטחת בגלל הגויים הרבים או בגלל חולשתו של העם, לדוגמה: - שפלאים יפלא אג בני ישראל כשינסו אפיקנס לאלי. - שפלא ישראל קטן ואחל אפלאים פאחריא גלאים אחקיא. (התשובה נכונה מפני שמשמע מהכתוב שעם ישראל לא יוכל לגבור על הגויים בכיבוש הארץ). 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - חשש מפני פלאים	2, 0
	פתוח	ב. 2 = תשובה העוסקת בזיכרון הנסים שעשה ה' לעם ישראל בעבר, בייחוד ביציאת מצרים, לדוגמה: - אכזאר אג מה שפלא פי אפלא אלא אכזריו. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - שיטמא מצולא אלא פי ישמאר קיפא. - אמאנא אפיטאן כפי	2, 0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
7	פתוח	4 = תשובה שכתובים בה שני הנימוקים האלה: – כי ה' אוהב את הגר (ועלינו לנהוג כמוהו). – כי אנו עצמנו היינו גרים (בארץ מצרים). 2 = תשובה שכתוב בה אחד הנימוקים שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – כי פה חלק מפלג – כי פי ברא אלהם פה בני אדם (נימוק זה אינו כתוב בפסוקים).	4, 2, 0
8	פתוח	א. 3 = אסור לשרוט את הגוף או לפגוע בגוף כאות אבל על מי שמת. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – לא גשרט אר פמא – אסור לגאש שגדא מפראש. – לא גשרט אר פגאז.	3, 0
	פתוח	ב. 2 = בנים אתם לה' אלוהיכם או כי עם קדוש אתה לה' אלוהיך או ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות העתקה של פסוקים א' ו-ב' במלואם.	2, 0
9	פתוח	4 = תשובה שיש בה חלק הפסוק המתאים בכל איור, כפי שמפורט להלן: א. "ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך" או "בבקר ובצאן וביין ובשכר" או "בכל אשר תשאלך נפשך" ב. "וכי ירבה ממך הדרך" או "כי לא תוכל שאתו" או "כי ירחק ממך המקום..." ג. "ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך..." ד. "עשר תעשר את כל תבואת זרעך..." 2 = תשובה שיש בה חלק הפסוק המתאים בשלושה איורים או בשני איורים. 0 = כל תשובה אחרת	4, 2, 0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
10	פתוח	א. 2 = מי שאינו מעם ישראל או גוי או נכרי. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
	פתוח	ב. 3 = תשובה ששלושת האיסורים שלהלן כתובים בה בלשון התורה או בלשון התלמיד: - לא ירבה סוסים - לא ירבה נשים - לא ירבה כסף וזהב. הערה: תשובה הכתובה ללא מילת שלילה, כמו "להרבות סוסים", תיחשב תשובה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - לא אפחזיר אג פלם אמצרים. - לא יליב אג פלם אמצרים בשביל סוסים. - לא יסור לבא - אכאג אג פגאר	3, 0
	פתוח	ג. 2 = להתנהג בצניעות או לא להתנשא או לא להתרברב או להקשיב לאחרים, לדוגמה: - ענא - לא אפואגאגא - אפאג, לם לבא מאחי 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - אפא	2, 0
11	פתוח	3 = תשובה העוסקת בהגנה על מי שרצח בשוגג או בהענשתו, לדוגמה: - אפגן על פואג בשאגל מפני גאא פדא. - שאא מילפא פואג מילפא בשאגל אפ פאא פואג אשם. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
12	פתוח	א. 2 = אין פוסקים דין בבית משפט על-סמך עדות של עד אחד או צריך לפחות שני עדים, לדוגמה: - חייבים לפחול 2 עדים לדין. - לא לפסוק אם עד אחד. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
	ר"ב	ב. 3 = התשובה הנכונה: (4) יד שהתברר שלא היה במקום האירוע. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
13	ר"ב	א. 3 = התשובה הנכונה: (2) בערבו 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
	פתוח	ב. 3 = תשובה שכתובים בה שלושת האיסורים האלה: - אסור לזרוע חיטה ושעורה עם גפן. הערה: יתקבלו גם התשובות האלה: אסור לזרוע יחד חיטה ושעורה או אסור לזרוע שני סוגי ירקות או שני סוגי פירות. - אסור לחרוש בשור ובחמור יחד או עם שני מיני בעלי חיים. - אסור ללבוש בגד העשוי מצמר ומפשתן יחד. 2 = תשובה שכתובים בה שניים מהאיסורים שלעיל. 1 = תשובה שכתוב בה אחד האיסורים שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת	3-0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון																
חלק ג – פירושי רש"י לתורה																			
14	פתוח	<table><tr><th>משל</th><th>נמשל</th></tr><tr><td>שולחני עשיר</td><td>חכם (1)</td></tr><tr><td>כשארין מביאין לו</td><td>כשלא מלמדים אותו</td></tr><tr><td>יושב ותורה</td><td>אין חוקר בלצו (2)</td></tr><tr><td colspan="2"></td></tr><tr><td>שולחני תגר</td><td>נבון (3)</td></tr><tr><td>כשארין מביאין לו</td><td>כשלא מלמדים אותו</td></tr><tr><td>מביא משלו</td><td>מסיק מסקנות בלצו או חושב בלצו או לאמד בלצו או מבין גם מה שלא נאמר לו או מבין מאן פקשר (4)</td></tr></table> 2 = השלמה נכונה של הנמשל בארבעת המקומות המתאימים בטבלה, כפי שמפורט לעיל. 1 = השלמה נכונה של הנמשל בשלושה מקומות או בשני מקומות מתאימים בטבלה. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: – בנמשל (2): יושב ושאל – בנמשל (4): לא ילמד כלום	משל	נמשל	שולחני עשיר	חכם (1)	כשארין מביאין לו	כשלא מלמדים אותו	יושב ותורה	אין חוקר בלצו (2)			שולחני תגר	נבון (3)	כשארין מביאין לו	כשלא מלמדים אותו	מביא משלו	מסיק מסקנות בלצו או חושב בלצו או לאמד בלצו או מבין גם מה שלא נאמר לו או מבין מאן פקשר (4)	2-0
משל	נמשל																		
שולחני עשיר	חכם (1)																		
כשארין מביאין לו	כשלא מלמדים אותו																		
יושב ותורה	אין חוקר בלצו (2)																		
שולחני תגר	נבון (3)																		
כשארין מביאין לו	כשלא מלמדים אותו																		
מביא משלו	מסיק מסקנות בלצו או חושב בלצו או לאמד בלצו או מבין גם מה שלא נאמר לו או מבין מאן פקשר (4)																		
15	פתוח	2 = תשובה שיש בה דוגמה להפחתה של פרט בתוך מצווה ממצוות התורה, לדוגמה: – שאש פרטיא בגפאין – לא אלאיד פרטיא בגפאין – פחא מ-4 מנין באום – פחא מ-4 ציציא 0 = כל תשובה אחרת	2, 0																

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
16	פתוח	א. 2 = לפי פסוק ד', לא יהיו אביונים (בעם ישראל), ולפי פסוק י"א, תמיד יהיו אביונים, לדוגמה: - שבאחד כגב שלא יהיו אביונים ובלשני כגב שיהיו אביונים. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - מצד אחד אומר אביונים לאביונים צדקה ומצד שני לא אביונים יגדל מדי.	2, 0
	פתוח	ב. 2 = אם יקיימו בני ישראל את המצוות לא יהיו בהם עניים (אלא רק בין הגויים), אבל אם לא יקיימו את המצוות יהיו בהם עניים, לדוגמה: - כשחלשים מצוה אין אביונים בעם ישראל וכלחוטאים יש אביונים בעם ישראל. - כשאנן חלשים אג רצון פי פלתיים יהיו בשאר אומה פלואם וכלאנן לא מקיימים מצוה יהיו בנן חלשים. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
17	פתוח	א. 2 = להתייחס לאחד (מבעלי הדין) יפה יותר או ביתר כבוד, לדוגמה: - אכבד מישל אחד יגדל אחר פחל. - אפדף אחד חן פשני. - שלא יפיה טאב לאחד וכל לשני. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - לא אפכיר אג מי שפלא שופט. - שלא יפיה כך לאחד וקלש לאחר (התשובה אינה כתובה בלשון התלמיד).	2, 0
	פתוח	ב. 2 = כי אם אדם רואה שהדיין מתייחס יפה יותר ליריב שלו (כבר בשלב הטענות), הוא מתייחס ואינו מצליח לטעון, לדוגמה: - כיוון שלאף שפדיין מלדף אג פלחלגל שחבול לא מצליח אפליב. - כי שלאף שפדיין מלדף אג פשני פלא מגפולב. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0

מחווין למבחן פנימי 134 בתורה (ספר דברים) לכיתה ו, תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
18	פתוח	2 = כי אם אדם מקבל שוחד, הוא מחפש הצדקה לטובת נותן השוחד גם אם אינו מודע לכך (ולכן פוסק לזכותו), לדוגמה: - מי שקיבל שוחד משפט גם אם לא פגאון. - כי מי שמקבל שוחד לא יכול שלא לפטור את פדיון. - כי זה עדיין משחד את דגל. - כי פלא בכל זאת כיור פנים למי שנגן לו שוחד. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - כי לא עבירה	2, 0
19	פתוח	2 = מי שקובע מה לעשות לפי עונות השנה או לפי סימנים של מצב השמים ולא לפי שיקולים הגיוניים, לדוגמה: - אלוהים מה כדאי ומה לא כדאי לעשות בעלמא מסוימת. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - מנהל כחשאי. - אלוהים מה גמול בעלמא.	2, 0
	פתוח	2 = מי שעושה מעשים הנראים כמו נס או כמו פלא, אבל מסתיר את האופן שבו הוא עושה את המעשים האלה, לדוגמה: - מי שלשם גרעילים של קוסמים. הערה: יתקבלו גם התשובות "קוסם", "מכשף". 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - אלוהים עיניים (התשובה אינה כתובה בלשון התלמיד).	2, 0